

ŞİDDETİN GÖRÜNMEYEN YÜZÜ: “ÇOCUK GELİNLER” (1)

INVISIBLE VIOLENCE: “CHILDREN BRIDE”

*Ayşe Müge YAZGAN¹, Ebru ÖZGEN²**¹⁻²Marmara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, İstanbul / Türkiye**ORCID ID: 0000-0002-5909-5791¹, ORCID NO: 0000-0003-4103-2386²*

Öz: Ülkemizde yaşanan ve çocukların uğradığı şiddetin görünmeyen ve en acılı yüzlerinden biri olarak karşımıza çıkan “çocuk gelinler” meselesi, bugün Türkiye’nin kültürel bir takım normlarla normalleştirdiği en temel sorunlardan biri olarak karşımızdadır. Makalede şiddet kavramını adeta bir gelenek olarak kabul görmüş çocuk gelinler üzerinden incelerken, problemin ana nedenleri ortadan kaldırmak adına yapılması gerekenler göz önüne çıkarılacaktır. Bu bağlamda, Mahsun Kırmızıgül’ün yönetmenliğini yaptığı 46 bölümlük 2011 yapımı “Hayat Devam Ediyor” TV dizi filmi ile örneklenen dünyanın açıklanmasına yönelik derinlemesine yorum yapılacaktır. Söylemdeki kültür anlayışı, sosyal konumu, konuşmacının niyeti, ilgisi ve amacı, öz benlik bakışının yapısal özelliklerini ve etkileyici noktalarını ortaya koymak için, Cooley “ayna benlik” perspektifinden incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Gelin, Şiddet, Söylem

Abstract: The topic “children bride” appearing as the most painful face and the invisible violence against the children in our Country, is one of the basic problems that is seen an ordinary event with the cultural norms in Turkey today. The aim of this article is to find out what should be done to overcome the main problems, while examining the concept violence on almost approved traditions of bride children. In this context, as a TV series, “Life Continues” produced in 2011 by Mahsun Kırmızıgül, consisting of 46 episodes, is defined deeply according to the sample life needed to be explained. The culture in the discourse, the social position, the intention, the attention and the purpose of the speakers are all observed with the mirror-self perspective of Cooley in order to put out the features of structural and effective points of looking glass-self.

Key Words: Bride Children, Violence, Discourse

Doi: 10.17361/UHIVE.2017.3.1

(1) *Sorumlu Yazar: Müge YAZGAN, Marmara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, İstanbul / Türkiye, muge@marmara.edu.tr, Geliş Tarihi / Received: 10.05.2017, Kabul Tarihi / Accepted: 24.09.2017, Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – İnceleme / Research - Analysis) Etik Kurul Raporu: Yok – None of Ethics Committee*

UHİVE

www.uhdergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

GİRİŞ

Ülkemizde yaşanan ve çocukların uğradığı şiddetin görünmeyen ve en acılı yüzlerinden biri olarak karşımıza çıkan “çocuk gelinler” meselesi, bugün Türkiye’nin kültürel birtakım normlarla normalleştirdiği en temel sorunlardan biri olarak karşımızdadır. 18 yaş altı yapılan evlilikler “çocuk yaşta yapılan evlilikler” sayılmasına rağmen, Türk Medeni Kanunu, Çocuk Koruma Kanunu, Türk Ceza Kanununa göre “çocuk gelin” sayılma yaşları değişkenlik göstermektedir. Türk Medeni Kanununa göre 17 yaşını doldurmamış kızlar “çocuk gelin” kabul edilirken, Çocuk Koruma Kanununda bu yaş 18 yaş altıdır. Türk Ceza Kanununa göre ise yaş daha da küçülerek 15’e iner. Dünyada her yıl 18 yaşın altında 10 milyon kız çocuğunun evlendiği düşünülürse, bu da 3 saniyede 1 çocuk gelin demektir (Aydemir, 2011:2). Küçük yaşta yapılan evlilikler illegal olarak yapıldığından kesin veriler yoktur¹ Türkiye’de özellikle son 10 yılda çok fazla gündemde olan “çocuk gelin” kavramı aslında Türk toplumunun aile yapısı için oldukça tehditkâr boyutlardadır. Zira ülkemizde evlenme yaşı 12 ye kadar inmiştir. Ergenlik çağındaki gelişmeleri fark edemeden, kendini tanımayı sağlayamadan, güven, sahiplik, sevgi gibi temel ihtiyaçlarında doyuma ulaşmadan önce ebeveyn olma duygusunu

tadan bu çocukların yetiştirdikleri evlatlarda toplum içerisinde sorunlu kişilik yapılarına sahip birer birey olarak yer almaktadır.

Makalede şiddet kavramını anahtar kelime olarak alırsak, “şiddet” sözcüğü Arapça kökenli olarak kaba kuvvet kullanma, sertlik anlamındadır. Şiddet tanım olarak incelendiğinde ortak olarak karşımıza çıkan öğeler, bir başkasını ya da topluluğu fiziksel güç kullanılarak yaralama, öldürme, psikolojik olarak rencide etme, gelişimini engelleme ve birtakım ihtiyaçlardan yoksun kalmasını sağlamaktır. Galtung şiddetin insanoğlunun içinde var olduğunu ve etki altında bilişsel farkındalığının, potansiyel farkındalığının altında kaldığından bahseder. Buna ek olarak, yapısal şiddet, kaynaklarının eşit dağılmamasından ve gücün eşit olmamasından geçer (Galtung, 1975: 110-111). Şiddet toplumlara adeta mirastır. Hatta toplumlarda kimi zaman sorun çözmenin aracıdır (Ergil, 2001: 40). İşte “çocuk gelin” olma şiddetin görünmeyen yüzü olarak özellikle yoksul, ataerkil toplumlarda yer almaktadır. Adeta kültürel olarak gelenek haline gelmiş bir şiddet eylemidir. Bir başka deyişle yapılaşmış bir eylem olarak oluşan “çocuk gelin” olgusu toplumsal birçok sorunun da kaynağını teşkil eder.

Çocuk gelin daha çok ataerkil toplumlarda görülmektedir. Gücün dikey olarak kullanıldığı bu topluluklarda kaynak, hiyerarşik bir düzen içinde, kendine itaati şart koşar (Hofs-

1 https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/docs/komisyon_rapor.pdf, Erişim Tarihi: 22.04.2017

UHİVE

www.uhdergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

tede, G., 1980). Dikey otorite ile diğer bir deyişle merkezi yönetimle yönetilen ailelerde kural koyucu olarak kabul edilen aile reisinin yaptırımlarını geçmek mümkün değildir (Yazgan, 2017: 30-32). Kağıtçıbaşı'nın (1988) özerkliğin düşük olduğu geleneksel aile modeli olarak gördüğü bu tip ailelerde çocuğun kişiliğine ve kimliğine değer verme söz konusu değildir. Çocuk, zekâ düzeyine ve becerisine göre

değil, katı bir tutum içinde aile ilke ve kurallarını benimsemek zorunda bırakılır. Özgür davranışlar kabul edilmez. Dolayısı ile, aile reisi kural koyucu olarak çocukların adına gelecekleri için karar alan kişidir. Çocuk yaşta evliliklerin en büyük sorunları arasında ekonomik sorunlar, sosyo kültürel sorunlar, eğitim sorunları yer almaktadır. Birinci etken olan ekonomik sorunda, yoksul ailelerin kız çocuklarını evlendirme üzerine oluşan düşünceleri hem kendilerini hem kızlarını yoksulluktan kurtarma isteğidir. Alınan başlık parası sayesinde, mevcut durumlarından daha iyi olan statüye geçerek sorunlarından arınacaklarına inanırlar. İkinci olarak, sosyo kültürel sorunlar içinde kültürel ve dini pratikler önem kazanır. Volkan'ın çadır modelinde (1997, 2004 a) yer alan ifadesinde birincil ilişkilerin ağırlıklı olduğu toplumlarda, özgür olmayan bireyler kendilerini ait hissettikleri kolektif bünyede tutar, sınırlarını çizerek, dışardan kız alış verişinden dahi kaçınırlar. İşte

berdel, beşik kertmesi, kan bedeli evliliği, ölen eşin kız ya da erkek kardeşi ile yeniden evlenme bu toplumlarda görülmektedir. Kimi yerde dini nikâhlar, resmi nikâhtan daha da kutsal sayılarak yasa dışı uygulamalara engel olunamamaktadır. Kızların zayıf, yoksun olduğu düşünülen bu toplumlarda erken evlilikler, onları ve ailelerini koruma amaçlı olarak düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Makale, şiddet kavramını görünmeyen ve adeta bir gelenek olarak kabul görmüş çocuk gelinler üzerinden incelerken, bu çocuklar, kendi haklarını korumaktan aciz oldukları için, sorunun ana nedenlerini ortadan kaldırmak adına yapılması gerekenleri göz önüne çıkarmayı hedeflemiştir. Çalışmamızın bulguları ile belli bir perspektiften “çocuk gelin” kavramına ilişkin ciddi bir bakış açısı getirilmek istenmektedir.

Araştırmanın Kapsamı

Araştırmamız kapsamında ele aldığımız, 2011 yılında çekilerek akabinde ATV kanalında vizyona girmiş, 2011 yılında Nevşehir ili Avanos'da ve İstanbul'da çekilmiş olan *Hayat Devam Ediyor* isimli 46 bölümlük dizi film, özerklikten yoksun, merkezi otorite aile tipinde, geleneksel kültürü barındıran bir dramdır. 80'li yıllar sonrası değişen toplum yapısı nedeni ile Türkiye'nin batısında bulunan büyük şehirlerdeki yaşam içinde sı-

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

nın belirginlikleri daha da ayrışarak oldukça kompleks bir yapıya bürünmüştür. Dizide, Türkiye'nin batısındaki hızlı toplumsal değişime ayak uydurmakta güçlük çeken, doğu insanının düştüğü çıkmaz gösterilirken, üstünde baskı kuran, hâkim ideolojinin tahakkümünü de göstermektedir.

Toplumsal içerikli bir dizi olarak 2012 yılında hem toplumsal sorumluluk ödülüne hem de en iyi dram ödülüne layık görülmüştür.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Alana, çocuk yaşta kızların uğradığı şiddetin bir başka yüzü olarak veri oluşturmakla birlikte araştırma evreninin tamamına ulaşmamış olmamız dolayısıyla bir kısıtlılık oluşturmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada, yöntem olarak 'çocuk gelinler' ve 'kadın sorunlarını' işleyen, yapım ve yönetmenliğini Mahsun Kırmızıgül'ün yaptığı, *Hayat Devam Ediyor* TV dizi filmi, söylem analizi ile incelenirken, aynı zamanda eğitim seviyesi düşük, birincil ilişkilerin hakim olduğu, formal öğrenme yapısı içinde yetişen bireyin, Cooley "ayna benlik" kavramı açısından da incelenmesi sağlanmıştır (Cooley, 1902).

Vizyonda iken TV'den izlenmiş ancak dizi yeniden, you-tube dan izlenerek incelenmiş ve analizi gerçekleştirilmiştir. Dizi film içindeki

metnin anlamı, oluşturduğu kültür içinde yer almaktadır. Metnin oluşturduğu kültür içinde bağlamlar ile söylem oluşmaktadır. Metnin söyleniş biçimi basit ve karmaşık olarak filmin ideolojisini yansıtmaktadır. Dil ve düşünce birbirinden ayrılmaz diyen yapısalcılarının babası Saussure, dili insanların dışında özerk olarak kabul eder. İdeolojiler, dil aracılığı ile meşrulaştırılır ve kabul edilir (Arık, 2006).

Hayat Devam Ediyor, dizi filmi 2011 yılında gösterime girmiş ve 2012 yılında dizi sona ermiş olmasına rağmen, dönemsel olarak popülerliğini korumaktadır. Türkiye'nin doğu ve batı kültürünü anlamak açısından yararlıdır. Filmin metinleri analiz edilerek, filmdeki söylem belirlenmiştir.

Yaşanan tüm süreçlerin, üç bölüm halinde organize edilmesi okuyucunun bakış açısını daha netleştirecektir: Köyden şehre göç etmeden ki sade yaşamları, şehirdeki yaşantıları ve şehirden tekrar köylerine kaçışları. Bunun yanı sıra, söylem çözümlemesinde söylemin özellikleri dört başlık altında toplanmıştır: (Akt: Baş ve Akturan, 2008: 34-35).

1. İçerik özellikleri – Bu özellik içerisinde ait olduğu kültür ve tarihi incelenmiş, konuşmacının niyeti, ilgisi ve amacı yorumlanmıştır.
2. Yapısal özellikleri – Konuşmacının bölgesel ve sosyal diyalektleri incelenirken

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

dil, yapısal ve telaffuz açısından ifade açısından mercek altına alınmıştır.

3. Etkileşimsel Özellikleri – Söylemdeki kişilerin birbirlerine hitapları, içindeki buldukları rol ve statü farklılıkları gözlemlenmiştir.
4. Sunum Özellikleri – Yazı ve ses özelliği açısından dizideki karakterlerin ses tonu ve vücut dili kullanımı yorumlanmıştır.

Araştırmanın Problemi

Kızların, çocuk yaşta evlendirilmesinin sebeplerini sosyal çevredeki kültürel, tarihsel söylemler üzerinden incelemek gerekir.

KURUMSAL ÇERÇEVE

Söylem ve Kavramsal Perspektifi

Söylem analizi dildeki detaylı ve nitel yaklaşımlara geçiş için bir incelemedir. (Wood ve Kroger, 2000). Dilsel öğelerin anlam ve içeriğini inceleyen, bireylerin sohbet esnasında sarf ettikleri zihin bileşenleri üzerinde odaklanan dil kullanımını sosyokültürel bağlam çerçevesinde inceleyen bir yaklaşımdır. Amaç, dille ne yapıldığı ve ne başarıldığı üzerine çalışma yapmaktır. Ortak ilke olarak, üç temel ilke geçerlidir (Punch, 2005: 215). Buna göre,

1. Söylem kurallıdır, kurallarla yönetilir.

2. Söylem, tarihsel ve sosyal olarak kültürel, siyasal, ekonomik, sosyal ve kişisel gerçekleri yansıtan konuşmacılarla üretilir.
3. Söylem, insan deneyimlerinden yola çıkarak, bu deneyimlerin önemli kısımlarını yapılandırır.

Dil, Diskurlar ve Etik Kullanımları

Dil kullanımı esnasında doğru yapıda ve doğru sesletim içerisinde olmalıdır. Bu nedenle dini yayınlarda ve dualarda doğru kullanım ve sesletim önemlidir., hata yapılması hoşgörü ile karşılanmaz. Buna ek olarak, etik standartlar içerisinde dil öğrenilirken ya da öğretilirken her iki kültüre ait değerlerin bilinmesi, farklı yapı, kavram ve dilbilgisi kurallarının doğru uygulanması gerekir. Zira etik, eğitimde de ayrı bir önem taşır.

Dilde etik sınırları zorlayan faktörler arasında kitle iletişim araçları önde gelir. Kitle iletişim araçlarının tüm toplumsal kurum ya da aktörden daha önemli bir sorumluluğu vardır. Bu nedenle, “özdenetim” düzeneği oluşturulmalı ve tüm medya kuruluşlarının bu düzeneğe uyması sağlanmalıdır. (Çamdereli, 2006:179). Mc Luhan’ın da dediği gibi “araç mesajdır” ama aynı zamanda “araç masajdır.” Her araç, bireyin dünyayı algılamasında etki yaparak, adeta beyinleri belli bir biçimde şekillendirmektedir. (Başkan, 1988a: 299).

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Sonuç olarak, her toplumun kendi gereksinimlerini karşılayacak bir dili vardır. Bu dil gelişimlere göre, sürekli yenilenir. (Ergenç, 2006:1). Genel dilin altında hukuk dili, sanat dili, yazın dili vardır. Bilim dili ise içlerinde yaratıcı-üretici düşüncüyü barındırdığı için en önemlisidir. Unutulmaması gereken nokta, dilbilimin sadece bireylere değil, topluluklara, bilgi dağarcığında etik sorumlulukları olduğudur. Dil ile insan arasında aşılamayacak bir bağ vardır, dilin insan üzerindeki gücü yadsınamayacak kadar önemlidir. Bu nedenle, kişiler, kendilerini politik ve sosyal arena- da her zaman dilbilimsel iletişimin içerisinde sorumlu hissetmeli ve buna göre eğitmelidir.

Dil ve Kökeni

İlk, orta ve yeni çağ olarak üç grup içerisinde incelenen dil, ilk olarak, eski çağda eski dilin ele alınan çalışmalarında Eski Hint'e, eski Yunan'a kadar uzanır. M.Ö. 4.y.y. da yaşamış olan ünlü Hint dilbilgini Panini Sanksritle, 4000 kadar kurala ve sözlere ait yazıları bir araya getirerek bir dilbilgisi kitabı çıkarmıştır. Buna ek olarak, M.Ö. 4.y.y.da yaşamış olan Yaska ise "Nirukta" adlı bir kitap yazmış, bu kitapta sözcükler ve nesnelere arasındaki ses ilişkisi konusu ile ilgilenmiştir. (Aksan, 1998a: 16-17). İkinci olarak, orta çağda, genel sorunsal "dünyadaki nesnelere bunların anlatımına yarayan dil öğeleri arasında bir ilişki olup olmadığıdır?" Bu sorunsalı Platon'da incelemiş, dil felsefesinin önemli

sorunlarından birini ele almıştır. Ortaçağda kilisenin dilinin Latince olması bu dilin geniş çevreye yayılmasına sebep olmuştur. Bunun yanı sıra XV. y.y.'da matbaanın bulunması ile yazılı eserlerin sayısı artmıştır. (Başkan, 1998b:297). Yeni çağa yaklaşırken şair Dante'nin yazdığı "De Vulga Equantia" adlı yapıt, dilciliğin ufkunu genişletmiştir. Dilin düşünce yönü, düşünce ile insan ruhu arasındaki ilişki ile ilgilenen düşünürler arasında XVII. y.y.'da BACON, XVIII. y.y.da Leibniz, Herder, Humbolt başlıcaları olarak sayılabilir. (Aksan, 1998b:19-20).

Modern çağın başlangıcı ile içinde bulunduğumuz bugünkü dünya Newton'un sözü olan, "mutlak zaman ve uzay içerisinde yaşanan dünya" görüşünden uzaklaşmıştır. Bunu yerini belirsiz, kaotik bir söylem dünyası almıştır. Söylem, bir süreç olarak beyan, müzakere, anlatım olarak gücün savaşı ile eyleme dönüşen dil pratiğidir. (Sözen, 1999). Bazı araştırmacılara göre, söylem bütün konuşma ve yazma eylemleri olarak değerlendirilirken, bazı araştırmacılar ise söylemi sadece konuşma ağı olarak değerlendirir. (Ekşi ve Çelik, 2008). Söylem ve dil üzerine modern çağda yapılan incelemeler üzerine birçok bilim adamının çalışmaları vardır:

Saussure (1857-1913)

Yapısalcıların babası Saussure, dili bir göstergeler sistemi olarak algılar. İnsanlar ile-

UHİVE

www.uhdergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

tişim içerisinde çeşitli gösterge sistemlerini kullanırlar. Dil ve düşünce birbirinden ayırt edilemez. Aynı şekilde ses de düşünceden ayrılmaz. Dil gerçekliği üretir, düşünce dilin aracıdır. İfadelerin (Utterance) tek başına iktidar alanı olmaz, iktidarı var eden diskurlardır (discourse). Ortak sözlerimiz etikettir. İşte dilbilim bunların arasındaki sınır bölgesidir. Her dönem, her dönemin tarihsel koşulları kendi dil sistemini geliştirir. (Tura, 2005). Dil toplumsuz olmaz. Ancak Saussure'le birlikte dil ve dilcilik kendi içerisinde dallara ayrılma fırsatı bulmuş ve araştırma alanı genişlemiştir. Saussure, dili insanların dışında özerk olarak kabul eder. İnsanlar, dil sayesinde kendilerini ifade ederler, aynı zamanda baskırlar. Anlamı olan her şey bir göstergedir.

Wittgenstein (1889-1951)

Avusturya kökenli İngiliz filozof Wittgenstein, 19 y.y. sonlarından itibaren 20.y.y. ortalarına kadar sürdürdüğü hayatında en önemli ilkesi, “değer tercih edilir, olgu ölçümlenir” olmuştur. Bu görüşle tüm dünyada matematik kuralları aynı olduğuna göre, herkesin ortak görüşü aynı olmaktadır ve dolayısı ile doğruluğu da kabul edilmektedir. Diğer bir deyişle, yeni bildiriler üzerinde gözlem yaparak, tümceleri açıklığa kavuşturmak doğru olacaktır. (Başkan, 1998c: 381). Dili oyuna benzeten Wittgenstein, aile ve fertleri gibi dilinde birbirlerine benzediklerini söyler. Bu bağlamda, dilin farklı kullanımlarda olduğunu göster-

meye çalışır. Örneğin, bir kelime bir özneyi işaret eder fakat aynı kelime başka bir manada da kullanılabilir. Örneğin oyun kelimesi,

- Tahta oyunları
- Bahis oyunları
- Spor oyunları
- Savaş oyunları

Yine “su” kelimesi diye seslenişin bir çağrımında “bir bardak su verir misin?” anlamına gelen kelime, bir başka sesleniş de “ bu su zehirli, dikkat et” manasına da gelebilir. Bir dili öğrenirken nesnelere adını bilmediğimiz halde ne işlevde kullandıklarını biliyoruz. Örneğin, sandalyenin veya gökyüzünün renginin nasıl söylendiğini bilmiyoruz ama renklerini biliyoruz. Diğer bir deyişle, bir özneyi isimlendirirken kelimelerin arasındaki bağa bakılır. Wittgenstein’in dildeki bu keşfi dilin etik kullanımını açısından da insanlığa yön vermiştir. Ona göre, düşünce dille sıkı bir şekilde bağlantılıdır. Dil, miras yolu ile bir nesilden diğerine aktarılır. Konuşulmayan ve üzerinde mantık yürütülmeyen şeyler hakkında susulmalıdır. Diğer bir deyişle, mantık, düşünce ve dünya gerçekleri arasında sıkı bir bağ vardır. İçsel (ahlaki) ve dışsal (etik) düşünceler aynı gerçeğin iki benzer yüzüdür. Biri, gösterilen fakat söylenemeyen ve söze dökülemeyen kısım. Diğer ise, mantıklı ve formal doğrulukla sunulandır. Açık ve berrak sunuşumuz

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

bu bağ ile mümkün olur. Kuralların belirlenmesi ile anlam sorunu da çözülmeye başlar. En önemli sorunsallar, dil ile gerçeklik arasındaki ilişki ile birlikte dil ile bilinç arasında ilişkide yatmaktadır (Wittgenstein, 1984).

Russell (1872-1970)

Russell, tüm cümlelerin özne ve yüklemle oluştuğunu varsayarak, yanlış anlaşılmanın yolunun dili matematikte olduğu gibi şaşmaz ve yanlışsız kurallara sokmaya çalışır. Ona göre, bu sayede mantıksal tutarsızlıklar açığa çıkacak ve sorunlar kendiliğinden çözülecektir. Örnek, üç arkadaşımın tenis oynadım cümlesinde kendisi ile beraber 4 kişiyi kastederken, iki arkadaşımın tavla oynadım derken, dönüşümlü oynadıklarını ve toplamda üç kişi olduklarını belirtir. Görüldüğü gibi cümle içerisinde kullanılan kelimeler çok açık seçik değildir, her zaman mantık ve matematik anlamaya ve kavramaya yardımcı olur. (Başkan, 1988d: 380).

Faucault (1926-1984)

Post yapısalılık dönemi içerisinde, metin merkezli bir yaklaşım ortaya çıkar. Yazarı öldürür, okuru yüceltir. Metnin anlamını okuyucu analiz eder. Bununla devam eden postmodernizm de ise kitle kültürü yüceltilir. Özne, dil ya da iktidar tarafından inşa edilmektedir. Bilincin yerini dil alır. İktidar adındaki nesne, toplumu ve bireyi kontrol etmektedir. Faucault, söylemi dil ve sosyal yapılar

arasında inceler. Söylem, sosyal olmanın yanı sıra birbiri ile çatışabilir. Bu bağlamda bireylerin düşünme biçimleri ve sosyal bir varlık olarak eylemleri sınırlı kalır, kısıtlanır. (Faucault, 1994).

Noam Chomsky (1928-)

Yapısalcılığa yeni bir yön vererek “üretimsel dilbilgisinin” temellerini atmıştır. Çekirdek tümceler ve onlardan üretilen yeni tümceler üzerinde durmuştur. Saussure’den farkı, dilsel sistemi esas almaz, onu yerine dil yetisi (component) ve dil yetinimi (performance) üzerine inceleme yapar. Dil yetisi doğustandır, dil yetisi dil yetinimi ile ortaya çıkar. (Chomsky, 2002). Bir dilde kurallar içerisinde oluşan kelime dizinleri aynı zamanda başka kelimelerle de ifade edilebilir.

BULGULAR

Dizi Film ve Toplumsal İçerik

Dizi film, Nevşehir’e 18 km uzaklıkta olan çömlek işçiliği atölyelerinin çok olduğu, Avanos’da çekilmiştir. Dizi filmde yer alan karakterler, gerçek hayattan alıntılardır. Mesleği çömlekçilik olan, baş karakter baba İsmail, zorla evlendirildiği amcasının kızı olan 1. Karısı Kudret’ten 4 çocuk sahibidir. Daha sonra kendisinin aşık olarak imam nikahı ile evlendiği 2. Karısı Cennet’ten 3 çocuk sahibi olmuştur. Kalabalık nüfuslu bir aileye sahip olarak bulunduğu yerde geçimini temin ede-

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

meyeceğini düşünerek, en büyük oğlu Sıraç'ın ve üniversite öğrencisi kızı Zeliha'nın ısrarları ile onların yaşadığı şehre, İstanbul'a göç etmeye karar verir. Geleneksel ev yaşantısı ile başlayan dizi film, evde iki hanımın çekişmesi ve her ikisinden doğan çocukların arasındaki husumetle yol alır. Ailenin en büyüğü olan İsmail'in babası da onlarla yaşamakta ve kimi zaman merkezi otoriteyi kaybetmeme adına oğlunu karşısına almaktadır.

Filmin sınıfsal söylem boyutunda inceleme yapılarak, doğu ve batı şehirleri arasındaki toplumsal değişim incelenmiştir. Dizi filmde, Cooley "ayna benlik" (Cooley, 1902) yapısındaki gibi karşısındakilerin kendilerini farklı görmesi, aile içi çatışmada yaşanan sorunların artması, kendilerine sorulan soruların cevapsız bırakılmaktadır. Bilindiği gibi, söylem içerisinde fikirler kullanılırken, cümleler, sözcükler ve ifadeler bir araya getirilir. Diğer bir deyişle, söylem, sosyal, siyasi, kültürel, ekonomik alanlar gibi, sosyal hayatın tüm yönleri ile ilişkilidir (Sözen, 1999). Bu bağlamda dizideki kahramanların, yaşadıkları konjonktürde, karşılaştıkları problemleri aşmaları çok kolay değildir. Kızlarının sevdiği çocukla aşiret gelenekleri yüzünden evlenmemesi ve bu yüzden ortaya çıkan mahalle baskısı olarak nitelenebilecek dedikodulara çözüm olarak henüz 15 yaşında olan gencin, kendisi ile imam nikâhı ile evlenmek isteyen varlıklı ama yaşlı adama verilmesi aile olarak

buldukları anlık çözümdür. Bunun akabinde, filmde umut içerisinde büyük şehre göç etmeleri, ancak sorunların kartopu gibi büyümesi ve sonucunda kendilerine ait tüm değerlerin yok oluşu işlenmektedir.

Dizi Filmin Söylem Analizi

Köydeki yaşam, şehirdeki yaşam ve köye dönüş halinde 3 bölüm olarak incelenen dizi film, aynı zamanda söylem özellikleri açısından da gözlemlenerek yazıya alınmıştır. (a.g.e. s. 4).

Köydeki Yaşam ve Söylem Çözümlemesi

Bu bölüm içerisindeki söylem içerikleri incelendiğinde, demografik açıdan geniş aile tipi karşımıza çıkmaktadır. Konuşmacının niyeti, bölgesel ve sosyal diyalektleri göz önüne alınarak inceleme yapılmıştır.

Bölüm 1 / 18.11.2011 / ATV

Kerem: Tek evladım. Kerem, İsmail'in resmi nikâhlı karısından olan oğludur. Ablası ve kız kardeşi olmasına rağmen, kendini tek evlat olarak göstermektedir. İstanbul'da olan ağabeyi ise onun için yok gibidir. Diğer bir deyişle, kız çocuklarının ailenin ferdi olarak düşünülmediği açıkça ortaya çıkmaktadır.

Kudret: Yeni Gelin Mübarek, ateşe odun at. Kudret, üstüne kuma gelmesini hazmedememektedir. Bu nedenle, sürekli olarak 2.

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Hanım Cennet’i zora koşmakta ve iş buyurmaktadır.

Cennet, ses çıkarmaz, büyük geline itaat şarttır. Merkezi otoritenin yaptırımları görülmektedir.

Kudretten olan çocukların kıskançlığı, ailedeki kardeşlerin ayırımı, İsmail’in Cennet’e (ikinci karısı) düşkünlüğü ailede iç çatışma ve sorunlar getirmektedir.

Dede: Belimizi doğrultamadık fukaralık-tan. Dede, geniş ailenin en büyüğü olmasına rağmen, tek oğlu İsmail’i karşısına almamaya çalışmaktadır.

Parasızlık, zor koşullarda yaşam mücadelesi vermek, onların yaşam koşullarını da zorlamaktadır.

Abbas, yolda gördüğü İsmail’in kızına göz koyar. Kızın 15 yaşında olması onu çok ilgilendirmemekte, zengin olarak imam nikâhu ile evlenmek istemektedir. Zira, Abbas’ın karısı (Kadriye) hastadır ve kendisinin daha genç bir hanıma daha ihtiyacı var diye düşünmektedir. Hanımı Kadriye’den izin ister, Karısı, “Sakalım çıktı artık erkeğim, saçlarım bembeyaz, artık benim sözümü dinle”, diyerek ilk defa ileri yaşa ermenin haklı guru ru ile kadın olarak erkeğe başkaldırabilmektedir. Sonuçta, kadın ancak yaşlanınca bilgelliğini, tecrübesini ortaya koyabilmektedir.

Sıraç, Kudret’in büyük oğludur ve İstanbul’da yaşamaktadır. Beğendiği kız, kendisinden fazlaca zengin, farklı bir ortamda yetişmiş, kültür, örf, gelenek olarak batılı bir ailenin tek kızıdır. Bu nedenle, hislerini anlatmaya zorlanmaktadır.

“Konuşamıyorum, dilim dolanıyor”, diye konuşurken çalıştığı kahvenin sahibi, kıızı yemeğe çıkarması için ısrar etmektedir.

Genç, ikilemde sonunu göremediği aşkın ne-reye gideceğini bilmediği için, cesaretsizdir. Şehre uyum sağlamaya çalışan 3. nesil gençlerin şehirli gençlerle uyumu kolay olmakla beraber yaşanan sevgi, birlikteliklerin çözümsüz yollara doğru gitmesini engelleyememektedir. Şehirde yemek yemek, beraber olmak her zaman maddiyata bağlıdır. İki gönül bir olunca samanlık seyran olmaz.

Köydeki yaşamlarına devam ederken, Hayat sevdiği çocukla ilişkisini ilerleterek, beraber olur. Köy küçük yer olduğu için, ne yazık ki duyulur. Akabinde başlayan dedikodularla baş etmek mümkün olmaz.

Kudret, “Sokakta gördüğün tüm bu insanlar senin kızını “Hayat”ı konuşuyor”, diye söyler Cennet’e.

Evlenmeden beraber olmak, hayatın sonudur. Hayat içinde hayatın sonudur. Dedikodu üzerine rapor almanın tek çare olduğunu düşünen

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

annesi, ailenin aklanması için kızını doktora götürür.

Cennet: Ben ne yapacağım şimdi? Sen bana leke sürdün.

(Damgalamanın en güzel örneği)

Cennet: Hani Kerem seni alacaktı, hani babasına söyleyecekti, diye sorar kızına.

Merkezi otoriteli ailelerde gençlerin baba ile konuşması çok zordur. Hele bu aile zenginse çocuğu, paranın gücü ile ezer. Bu arada Kerem’de babasının zoru ile amcasının kızı ile nişanlanır, çocukların karşı gelmeye hakkı yoktur, direkt itaat etmek zorundadırlar. Dışarıdan kız alma verme olmadığı görülmektedir. Mahalle baskısı, yörede onların baskı altında yaşamalarını tahammülsüz kılar. Bu nedenle tek çare bu namus meselesinden kurtulmaktır. Bu durumda tek çare, Hayat’ın hayattan kopmasıdır. Buldukları çözüm ise ağabeyin kız kardeşini öldürmesi ve namusu temizlemesidir. Hayat’ın tek yapması gereken, merkezi otoriteye itaattir.

Hayat: Beni öldürecekler.

Ağabey: Nasıl öldüreceğim?

Cennet: Namus için içindeyse buralarda, kimsenin gözü görmüyor, tek çare öldürmek der oğluna.

Kudret: Erkek olarak yapacaksın der ağabeye. Bu pisliği temizlemek senin işin, der. Kolunun sakatlığını yüze vurarak, yarım erkek olarak tam erkeklığe dönersin diyerek çocuğu tahrik etmektedir. Anneyle kızı helalleşirler. Anne kızını ölüme göndermektedir.

Hayat: ağabey kurtul bu yükten diyerek ağabeyin vazifesini yerine getirmesini istemektedir.

Hayat: Hadi ağabey eksikliğimden kurtar beni.

Ağabey: Eksik olan sen değilsin Hayat, eksik olan bu düzen diyerek isyan etmektedir.

O sırada, haber gelir, Hayat’a kısmet çıkmıştır. Kudret, Hayat’ın ağabeyi tarafından öldürülmesine engel olur, ancak bunu sürekli olarak Cennet’in önüne çıkarır.

Kudret: Çocuklarının hayatını bana borçlusun diyerek onun hep minnet duymasını sağlar.

Aracı(kız istemeye gelen), “Hayırlı bir kısmet için geliyorum”, diye söyler.

Aracı Abbas Efendi adına konuşur, “Başınıza gelen talih kuşundan sonra sırtınız yere gelmez”.

Abbas Efendi, Hayat ile evlenmek istemektedir. Kendisinin (70 yaşında) olması önemli değildir. Beğendiği kim ise varlıklı bir erkek olarak alabilir.

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Yoksulluk içinde olan aile için zor olan bu durum, Hayat'ın 15 yaşında olması nedeniyle daha da zorlaşmaktadır.

Dede, işin içine girer çünkü Hayat'ın başına gelenlerden habersizdir.

Dede, “Bir şeye malik olmakla, ona layık olmak başkadır”, diyerek niyetinin olumsuz olduğunu söyler.

Abbas, “Nikâhımla istiyorum, ayıp deniyor”, diyerek kültürel ve tarihsel açıdan bunun normal olduğunun altını çizmek ister.

Üstelik nikâh dediği imam nikâhıdır, resmi nikâh da değildir. Makalenin başında da belirtildiği gibi imam nikâhı bu gibi bölgelerde kutsal sayılmaktadır.

Babası kızını vermek istemez ama 1. Karısı Kudret: Mecbursun der. İşin içinde namus meselesi var.

İsmail, dul karısı Kudret'le amca kızıdır. Kudret, kuması için “sütü bozuk”, der çünkü kızına sahip çıkamamıştır. İçinde bulunduğu rol, ayna benlik açısından da düşünülecek olursa, üstünlüğün onda olması gerektiğini vurgulamaktadır. Ne kadar olsa, ilk gelin ve üstelik resmi nikâhlı eştir. Buna karşılık Cennet ise, kendini hep 2. planda hissetmekte, dolayısı ile karşıdaki beni nasıl görüyor cevabını arayarak sürekli kendini kontrol altında tutmaya çalışmaktadır.

Baba için her ne kadar kabul edilemez bir durum olsa da, namusunu temizlemek için 15 yaşındaki bir kızın 70 yaşındaki yaşlı bir erkekle evlenmesiyle son bulur.

Hayat için üstündeki gelinlik değil, kefenidir.

Abbas düğün gecesi başarılı olmayınca, Hayat'ı döverek onu suçlar.

Abbas'ın Birinci karısı Kadriye ise Hayat'ı korur. “Abbas Efendi, bu daha çocuk”, diyerek rol ve statü olarak kocasına üstünlüğünü bir kez daha ortaya çıkarır, artık evin hanım ağası gibidir.

Bu arada merkezi otoriteyi ele alan Kadriye Hanım, hanım ağalığını sürdürme yolunda Hayat'a nasihat etmektedir, “Hayat, erkeğe (kocana) itaat etmen gerek, konuşma, ne istiyorsa yap, saygıda kusur etme”, diyerek Hayat'ın rolünü kendisine öğretmektedir.

Erkek merkezi otorite ailelerde, erkek üstünlük kavramı ile donatılmıştır. Doygunluk kavramı onlar içindir. Yoksunluğu direkt olarak doğduğundan beri hisseden hissettirilen kız çocukları için ise direkt itaat şarttır.

Bölüm 33 / 14.10.2012 / ATV

Uzunca bir bölüm sadece sorunlarla uğraşılır ve nihayet şehre taşınılır. Ancak şehir hayatına uyum, Brown'un da (2000) dediği gibi kültürleşme olarak karşımıza çıkar. Kültür-

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

leşme içerisinde bulunan 4 ana sürecin ilki, balayı dönemidir, her şey yeni ve ilginçtir. İkinci dönem ise kültür şokudur. İşte tam bu noktada Kudret'in 2. kızı hem çok genç hem de nahiv olarak ikileme düşer. Güzel görünmek, pahalı kıyafetler almak ister. *Annesine, "Çok para kazandıran işte çalışsam fena mı olur?", diye sorar.* Belirttiği iş, namuslu yoldan kazanılan para değildir. Kendi bedenini satmaya karar verir.

Bölüm 34 / 21.10.2012 / ATV

Hayat, sonunda intihara kalkışır. Sebebi, bebekle yalnız kaldığını düşünmesidir. Babası kendisini ipten aldıktan sonra ayılınca ilk dediği, *"Baba, ben bu bebekle bir başıma ne yaparım?"*. İşte çaresizlik, zayıflık kadınların zayıf olmasını sağlamaktadır.

Bölüm 38 / 18.11.2012 / ATV

Şiddetin bir görünmeyen yüzü de Hayat'ın intihar girişiminden sonra katıldığı grup terapisinde ortaya çıkar:

Grup terapisine katılan Sevda isimli hasta: 16 yaşındayken köyden şehre göç ettik, amcamın oğlu bana tecavüz etti, gerçek ortaya çıkınca, suçlu olarak kabul edildim ve ailedeki erkeklerin kararı ile beni diri diri gömmeye karar verdiler.

Sürekli olarak, mahalle baskısı, başkaları ne der sorgulaması yüzünden verilen kararlar, yine erkeklerin lehinedir.

Bölüm 46 / 20.01.2013 / ATV

Son bölüm, şehirde yapamayacaklarını anladıkları ve köye geri dönemeye karar verdikleri bölümdür.

Dede, "Bu toprakta kök veremeyiz, biz geri döneceğiz", merkezi otorite olarak son sözü evin büyüğü vermiştir.

SONUÇ

Hayat Devam Ediyor, 46 bölümlük yaklaşık 2 yıl TV de gösterimi sürmüş gerçek hayattan alıntı bir dramdır. Çocuk gelin olmak dünyaya sorunlu kişilik yapısında çocuklar getirmek demektir. Dünyanın ilerlemesi, daha iyi yol alabilmesi için insanların adaletli, eşitlikçi ve özgürlükçü bir paradigma içerisinde yol alması ile mümkündür. (Wallstein, 2003: 91). Dizi, Türkiye'nin yaşadığı hızlı değişime bir göndermedir. Kadınlara, birey olma bilinci içerisinde kendilerini gerçekleştirme yolunda erkekler kadar yer verilmemektedir. Kural koyucular her zaman maskülen taraf olunca, her şey tek taraflı ele alınmaktadır. Dolayısı ile yoksunluk hissi ile uğraşan, kendini gerçekleştirme yolunda adım atamamış kadınlar için buldukları ortam içerisindeki sorunlarından arınarak, hedef koymaları ve refaha çıkmaları adeta imkansızlaşmaktadır. Buna ek olarak, insanların değişen dünya içinde alımlık satımlık hale gelmesini, ahlaki benliğin yok oluşunu da resmetmektedir.

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

*Neden erken evlilikler oluyor sorusuna ekonomik, sosyal ve kültürel perspektiften bakarak analiz etmek gerekir.

*Yoksullukla mücadelenin yanı sıra eğitimsizlik, bu problemi sosyo-kültürel açıdan önemli bir yere koymaktadır. Bu nedenle, kız çocuklarının eğitime dahil edilmesi, iş kurma ve meslek sahibi olmalarının sağlanması, toplumsal cinsiyet bilincinin gelişmesi şarttır.

*Hindistan örneğinden yola çıkarak, köylerdeki kanaat önderlerinin (özellikle din ve sağlık görevlileri) erken yaşta yapılan evliliklerin sakıncaları hakkında hizmet içi eğitim almalarının sağlanması, halkı bu konuda bilgilendirmeleri için gerekli adımların atılması gerekir. Bunun yanı sıra bireylerin bilinçlenmesi için çağdaş sivil toplumlarından ve medyadan alınacak yardımlar, konunun çok çabuk bir şekilde ileri bir noktaya taşınabilmesini sağlar.

KAYNAKÇA

AKSAN, D., (1998). Yönüyle Dil Ana Çizgileri ile Dilbilim. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları

ARIK, M.B., (2006). Bir demet tiyatro dizisinin söylem analizi

AYDEMİR, E., (2011). Evlilik mi Evcilik mi? Ankara: Uşak Yayınları

BAŞKAN, Ö., (1998). Bildirişim İnsan Dili ve Ötesi. İstanbul: Altın Kitaplar

BAŞ, T., AKTURAN, U., (2008). Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin yayıncılık

BROWN, H. D. (2000). Principles of language learning and teaching (4th ed.). White Plains, NY: Longman

ÇAMDERELİ, M., (2006). Medyanın Dilsel etik Sorumluluğu. *Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi*

CHOMSKY, N., (2002). Dil ve Sorumluluk. H. Özasya (çev.) Ankara: Ekin Yayınları, (orijinal basım: 1977)

COOLEY, C.H., (1902). *Human nature and the social order.* New York: Charles Scribner's Sons

EKŞİ, H., ÇELİK, H., (2008). Söylem Analizi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi. Sayı 29. Cilt 1. s.101-120

ERGENÇ, İ., (2006). Bilim Dili ve Türkçe Bilim Dili Sözlüğü Tasarımı. Sosyal Bilimlerde Süreli Yayıncılık Dergisi

ERGİL, D., (2001). “Şiddetin Kültürel Kökenleri”. Bilim ve Teknik. Sayı 399. Şubat. s.40-41

GALTUNG, J., (1975). “Structural and Direct Violence: Note on Operationalizati-

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

- on,” in Peace: Research Education Action. Essays in Peace Research Vol. I Copenhagen: Christian Ejlers
- GALTUNG, J., (2002).** “TRANSCEND: A Philosophy of Peace—And One Way of Enacting It,” in Searching for Peace: The Road to TRANSCEND, 2nd edn., eds. Galtung, Johan, Jacobsen, Carl G., and Jai Frithj of Brand-Jacobsen, London and Sterling, VA: Pluto Press
- FAUCAULT, M., (2013).** *Kelimeler ve Şeyler*. M. Kılıçbay (çev.) İstanbul: İmge Kitabevi (orijinal basım: 1994)
- HOFSTEDE, G., (1980).** *Cultures Consequences: International differences in work – related values*. Beverly Hills: , CA: Sage
- KAĞITÇIBAŞI, E., (1988).** *İnsan ve İnsanlar*. İstanbul: Evrim Basım Yayıncılık
- PUNCH, K., F., (2005).** Sosyal Araştırmalara Giriş: Nicel ve Nitel Yaklaşımlar. D. Bayrak, H.B. Arslan, Z. Akyüz(çev.), Ankara: Siyasal Kitabevi (orijinal çalışma basım tarihi: 1998)
- SÖZEN, E., (1999).** Söylem: belirsizlik, mübadele, bilgi, güç ve refleksivite. İstanbul: Paradigma Yayınları
- TURA, S., (2005).** *Freud’dan Lacan’a Psikanaliz*. (3. Baskı). İstanbul: Kanat Kitap
- VOLKAN, V.D., (2004).** Blind Trust: Large Groups and Their Leaders in Times of Crises and Terror. Charlottesville.VA: Pitchstone Publishing
- YAZGAN, M., (2017).** Kişilerarası İletişimin Aile içi İlişki Algısına Etkisi: Alan Araştırma Üzerinden Analiz. Yayınlanmış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi SBE
- WALLSTEİN, İ., (2003).** *Tarihsel Kapitalizm*. (Çev.: Necmiye Alpay) İstanbul: Metis Yayınları
- WITTGEİNSTEİN, L., (1984).** *Culture and Value*.ed. G.H. von Wright in collaboration with Heiki Nyman, trans. Peter Winch. Chicago: University of Chicago Press
- WOOD, L., A., KROGER. R.,O., (2000).** Doing Discourse Analysis: Methods for Studying Action in Talk and Text. Lodan: Sage
- YAZAR NOTU: Bu çalışma, 3. Uluslararası Farklı Şiddet Boyutları ve Toplumsal Algı Kongresi, 21-22 Nisan 2017, Başiskele Kocaeli’de sözel bildiri olarak sunulmak üzere kabul edilmiştir.**

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: The topic “children bride” appearing as the most painful face and the invisible violence against the children in our Country and abroad, is one of the basic problems that is seen an ordinary event with the cultural norms in Turkey today. Although the marriage under the age of 18 is accepted as “the marriage at the child age”, according to the Turkish Civil Code, Child Protection Law, Turkish Penal Code, the legal age of “children bride” varies. Consequently, while the girls under 17 are accepted as “children bride” with reference to Turkish Civil Law, the legal age for marriage is 18 for the Child Protection Law. However, according to the Turkish Penal Code the age for legal marriage falls below the age of 15. Recently the notion “children bride” seen as current news especially in the last 10 years in Turkey, is in fact in quite threatening dimensions for the family structure of Turkish society since the age of marriage in our country has reached very low ages, 12 year old. Child brides are mostly seen in patriarchal societies. In these communities where the power is used vertically, the source in the hierarchical order requires self-obedience (Hofstede, G., 1980). Most of the girls not given any permission to have domination feelings since they are born, are forced to feel depreciative not only by the people around but also by their families. The duties given to the women and the common thoughts for the women identities are dictated to her on behalf of the cultural and moral values. **Purpose:** In this context, the aim of this article is to find out what should be done to overcome the main problems in order to assist the children to become an individual instead of emphasizing the sanctions and legal regulations while examining the concept violence on the invisible and approved traditions of bride children in the article. **Content:** The serial called “**Life Continues**” consisting of 46 episodes, produced by Mahsun Kırmızıgül is filmed in Avanos, where there have been a lot of workshops on pottery since the Hittites. Avanos is 18 km far away to Nevşehir. Its name was called “Venessa” in the Antigua age. Although the characters in the serial are thought as if they are imaginary, they really have an important place as a social responsibility. In the serial, potter İsmail has 7 kids, 4 of them from his first wife, Kudret, his cousin married by force, the other 3 are from his second wife, Cennet whom he got married religiously but not legally after falling in love. It demonstrates how the eastern are in difficulty on adapting the rapid development change in the West while pressed by the dominant ideology. **Restrictions:** In spite of the fact that the study on 46 episodes creates a data, it is limited to reach the entire research universe. **Method:** The research consisting of 46 episodes as a serial is studied by discourse analysis. The evidence discovered by the low level educated

UHİVE

www.uhedergisi.com

Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Dönemi Sayı: 16 Yıl: 2017 Jel Kodu: L82-Z11

International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research

July / August / September - Summer Semester Issue: 16 Year: 2017 Gel Code: L82-Z11

ID:369 K:428

www.uhedergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

individuals who grow up in primary relationship and who are brought up by formal education system is examined by the concept of Cooley looking glass-self. The analysis of the language is not considered as uttered ones throughout the discourse. In the serial, the characters related to each other are not only looked into separately, but examined according to their region, life standards, living conditions, privacies. By this way, the qualitative research method is used to make a comment on high standards. In fact, the life in the serial requires to be defined deeply. The comments are really considered vital in the analysis. What is more, thinking about the gender as a member of the society in the social relations is taken into consideration while making a comment throughout the words used in the analysis. In this section, the words in the decomposed statements are re-organized to get the secret meaning in the discourse. Above all, while checking all the references in context, the culture in the discourse, the social position, the intention, the attention and the purpose of the speakers are all observed with the mirror-self perspective in order to put out the features of structural and effective points of Cooley looking glass-self.